



ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2024/435

ze dne 29. ledna 2024

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Smíšeném výboru CETA zřízeném podle Komplexní hospodářské a obchodní dohody (CETA) mezi Kanadou na jedné straně a Evropskou unií a jejími členskými státy na straně druhé k přijetí výkladu článku 8.10, přílohy 8-A a článků 8.9 a 8.39 CETA v souladu s jejím čl. 26.1 odst. 5 písm. e)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Rozhodnutí Rady (EU) 2017/37 ⁽¹⁾ schvaluje jménem Evropské unie podpis Komplexní hospodářské a obchodní dohody (CETA) mezi Kanadou na jedné straně a Evropskou unií a jejími členskými státy na straně druhé ⁽²⁾ (dále jen „dohoda“). Dohoda byla podepsána dne 30. října 2016.
- (2) Rozhodnutí Rady (EU) 2017/38 ⁽³⁾ stanoví prozatímní provádění částí dohody. Dohoda je prozatímně prováděna ode dne 21. září 2017.
- (3) Podle čl. 26.1 odst. 5 písm. e) dohody je Smíšený výbor CETA oprávněn přijímat výklad ustanovení dohody, která jsou závazná pro soudy zřízené podle oddílu F kapitoly osm (Řešení investičních sporů mezi investorem a státem) a kapitoly dvacet devět (Řešení sporů) dohody.
- (4) Podle pravidla 10 odst. 3 svého jednacího řádu, připojeného k rozhodnutí Rady (EU) 2018/1062 ⁽⁴⁾, má Smíšený výbor CETA pravomoc přijímat výklady dohody.
- (5) Smíšený výbor CETA má písemným postupem přijmout výklad článku 8.10, přílohy 8-A a článků 8.9 a 8.39 dohody.
- (6) Je proto vhodné stanovit postoj, který má být na základě připojeného návrhu výkladu Smíšeného výboru CETA zaujat jménem Unie ve Smíšeném výboru CETA, protože objasňuje článek 8.10, přílohu 8-A a články 8.9 a 8.39 dohody,

⁽¹⁾ Rozhodnutí Rady (EU) 2017/37 ze dne 28. října 2016 o podpisu Komplexní hospodářské a obchodní dohody (CETA) mezi Kanadou na jedné straně a Evropskou unií a jejími členskými státy na straně druhé jménem Evropské unie (Úř. věst. L 11, 14.1.2017, s. 1).

⁽²⁾ Úř. věst. L 11, 14.1.2017, s. 23.

⁽³⁾ Rozhodnutí Rady (EU) 2017/38 ze dne 28. října 2016 o prozatímním provádění Komplexní hospodářské a obchodní dohody (CETA) mezi Kanadou na jedné straně a Evropskou unií a jejími členskými státy na straně druhé (Úř. věst. L 11, 14.1.2017, s. 1080).

⁽⁴⁾ Rozhodnutí Rady (EU) 2018/1062 ze dne 16. července 2018 o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Smíšeném výboru CETA zřízeném podle Komplexní hospodářské a obchodní dohody mezi Kanadou na jedné straně a Evropskou unií a jejími členskými státy na straně druhé k přijetí jednacího řádu Smíšeného výboru CETA a specializovaných výborů (Úř. věst. L 190, 27.7.2018, s. 13).

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být jménem Unie zaujat ve Smíšeném výboru CETA k přijetí výkladu článku 8.10, přílohy 8-A a článků 8.9 a 8.39 dohody v souladu s jejím čl. 26.1 odst. 5 písm. e), vychází z návrhu výkladu Smíšeného výboru CETA připojeného k tomuto rozhodnutí.

Článek 2

Výklad uvedený v článku 1 se po přijetí zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 3

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne 29. ledna 2024.

Za Radu
předsedkyně
H. LAHBIB

Návrh

VÝKLAD SMÍŠENÉHO VÝBORU CETA č. .../2024

ze dne ...

týkající se článku 8.10, přílohy 8-A a článků 8.9 a 8.39 Komplexní hospodářské a obchodní dohody (CETA)

SMÍŠENÝ VÝBOR CETA,

s ohledem na čl. 26.1 odst. 5 písm. e) Komplexní hospodářské a obchodní dohody (CETA) mezi Kanadou na jedné straně a Evropskou unií a jejími členskými státy na straně druhé ⁽¹⁾ (dále jen „dohoda“), podepsané v Bruselu dne 30. října 2016,

připomínající obecnou shodu vyjádřenou v oddíle 6 společného nástroje k výkladu Komplexní hospodářské a obchodní dohody (CETA) mezi Kanadou a Evropskou unií a jejími členskými státy ⁽²⁾,

s cílem dále objasnit záměry stran podle kapitoly osm (Investice), pokud jde o některé prvky článku 8.10 (Zacházení s investory a se zahrnutými investicemi) a přílohu 8-A (Vylastnění), článku 8.9 (Investice a regulační opatření) a článku 8.39 (Konečný nálezn) dohody,

PŘIJAL TENTO VÝKLAD:

1. Spravedlivé a rovné zacházení

Pro upřesnění je třeba uvést, že povinnost spravedlivého a rovného zacházení v článku 8.10 dohody se vykládá takto:

- a) Seznam prvků v čl. 8.10 odst. 2 je úplný.
- b) Žaloba na odepření spravedlnosti podle čl. 8.10 odst. 2 písm. a) vyžaduje předchozí vyčerpání místních nápravných prostředků, ledaže neexistují žádné přiměřeně dostupné místní nápravné prostředky k zajištění účinné nápravy nebo místní nápravné prostředky neposkytují přiměřenou možnost takové nápravy.

Při určování, zda jde o odepření spravedlnosti, by tribunál měl mít na paměti, že není odvolací instancí proti rozhodnutím domácích soudů, a neměl by se zabývat přezkumem opodstatněnosti rozhodnutí domácích soudů.

- c) Aby šlo o odepření spravedlnosti a podstatné porušení zásad spravedlivého řízení ve smyslu čl. 8.10 odst. 2 písm. a) a b), musí být procesní jednání v soudním nebo správním řízení nesprávné a závažné a neodpovídat základním mezinárodně uznávaným standardům výkonu spravedlnosti a spravedlivého soudního řízení a být na základě smyslu pro soudní spravedlnost šokující nebo překvapivé, jako jsou neodůvodněné odepření přístupu k soudům nebo právnímu zastoupení, neposkytnutí možnosti být vyslechnut, diskriminační zacházení ze strany soudů, jasné předpojatí a zkorumpování soudci, nebo úplný nebo neospravedlnitelný nedostatek transparentnosti v řízení, například neposkytnutí oznámení o řízení nebo odůvodnění rozhodnutí.
- d) Opatření je zjevně svévolné ve smyslu čl. 8.10 odst. 2 písm. c), pokud je zřejmé, že není racionálně spjato s legitimním cílem politiky, například pokud je založeno na předsudku nebo podjatosti, nikoli důvodu či skutečnosti.
- e) Opatření nebo soubor opatření představuje „cílenou diskriminaci ze zjevně protiprávních důvodů, jako je pohlaví, rasa nebo náboženské vyznání“, ve smyslu čl. 8.10 odst. 2 písm. d), pokud vyčleňuje investora rozdílným zacházením na základě nelegitimních důvodů, jako jsou pohlaví, rasa nebo náboženské vyznání. Ustanovení čl. 8.10 odst. 2 písm. d) nesmí být vykládáno tak, že stranám brání v přiznání preferenčního zacházení, jehož cílem je podporovat genderovou nebo rasovou rovnost nebo jinak řešit nedostatečné zastoupení sociálně a ekonomicky znevýhodněných skupin.

⁽¹⁾ Úř. věst. EU L 11, 14.1.2017, s. 23.

⁽²⁾ Úř. věst. EU L 11, 14.1.2017, s. 3.

- f) Určení, že opatření nebo soubor opatření představují „nekorektní zacházení s investory, včetně nátlaku, výhrůžek a pronásledování“ ve smyslu čl. 8.10 odst. 2 písm. e), vyžaduje, aby bylo zjištěno závažné pochybení strany. Při takovém určení mohou relevantní faktory zahrnovat újmu nebo hrozící újmu pro investora, jako je skutečnost, zda se údajné pronásledování nebo nátlak opakovaly nebo byly nepřetržité, a důvody pro opatření strany, například zda orgány jednaly v mezích své pravomoci nebo došlo ke zneužití pravomoci.
- g) Podle čl. 8.10 odst. 4 mohou být prohlášení vydaná vůči investorovi zohledněna pouze v rozsahu, v jakém jsou relevantní pro určení porušení povinnosti spravedlivého a rovného zacházení, jak je uvedeno v čl. 8.10 odst. 2. Oprávněná očekávání nemohou vyplývat z prohlášení, pokud by se na ně obezřetný a informovaný investor při realizaci investice odůvodněně nespolehl, zejména proto, že toto prohlášení nebyla dostatečně konkrétní a jednoznačná a neměla požadovanou míru formálnosti, například protože nebyly písemně předloženy příslušným orgánem strany.

2. Nepřímé vyvlastnění

- a) Pro upřesnění je třeba uvést, že o nepřímé vyvlastnění může jít pouze tehdy, byl-li investor zásadně zbaven možnosti užívat, požívat a zcizit svou investici, jako kdyby práva s ní související přestala existovat.
- b) Při posuzování „doby trvání daného opatření nebo souboru opatření“ ve smyslu bodu 2 písm. b) přílohy 8-A dohody je třeba vzít v úvahu, zda je zásah do vlastnického práva dočasný, přičemž v takovém případě je nepravděpodobné, že by šlo o nepřímé vyvlastnění, nebo trvalý, ačkoli pouhá skutečnost, že opatření je trvalé, neznamená, že došlo k nepřímému vyvlastnění.
- c) „Zjevná, přiměřená a z povahy investice vyplývající očekávání“ v bodě 2 písm. c) přílohy 8-A dohody znamenají očekávání, která přiměřeně mohl mít obezřetný a informovaný investor, a bylo na ně při realizaci investice spoléháno. Pro upřesnění je třeba uvést, že to, zda jsou očekávání investora spojená s investicí přiměřená, závisí v relevantním rozsahu na takových faktorech, jako zda daná strana poskytla investorovi závazná písemná ujištění, a na povaze a rozsahu vládní regulace nebo potenciálu pro vládní regulaci v příslušném odvětví.
- d) Dopad opatření nebo souboru opatření se jeví jako „zjevně nepřiměřený“ ve smyslu bodu 3 přílohy 8-A dohody, pokud je jasné a naprosto zřejmě nepřiměřený vzhledem k zamýšleným cílům politiky.
- e) Pro upřesnění je třeba uvést, že opatření strany, která jsou navržena a uplatňována s cílem chránit legitimní veřejné cíle uvedené v bodě 3 přílohy 8-A dohody, zahrnují opatření přijatá za účelem boje proti změně klimatu nebo řešení jejich současných nebo budoucích následků. Taková opatření nepředstavují nepřímé vyvlastnění, pokud jejich dopad není jasně a naprosto zřejmě nepřiměřený vzhledem k zamýšleným cílům politiky.

3. Změna klimatu

- a) Strany znovu potvrzují své právo na regulaci na svých územích při dosahování legitimních cílů politiky na ochranu životního prostředí, jak je stanoveno v čl. 8.9 odst. 1 dohody, včetně přijímání opatření ke zmírnění změny klimatu nebo boji proti ní či řešení jejich současných nebo budoucích následků.
- b) Při výkladu ustanovení kapitoly osm (Investice) dohody tribunál náležitě zohlední závazky stran vyplývající z mnohostranných dohod o životním prostředí, včetně Pařížské dohody ⁽³⁾, podepsané v Paříži dne 12. prosince 2015. Zejména práva a povinnosti stran podle kapitoly osm (Investice) by měly být vykládány způsobem, který podporuje schopnost stran plnit své příslušné závazky snížit emise skleníkových plynů přijetím nebo zachováním opatření navržených a uplatňovaných ke zmírnění změny klimatu nebo k boji proti ní nebo k řešení jejich současných nebo budoucích následků.

⁽³⁾ Úř. věst. EU L 282, 19.10.2016, s. 4.

4. Ochrana základních bezpečnostních zájmů

Strany znovu potvrzují, že podle článku 28.6 dohody nelze žádné její ustanovení vykládat tak, že by bránilo kterékoli straně přijmout opatření, která považuje za nezbytná k ochraně svých základních bezpečnostních zájmů v době války nebo jiné mimořádné situace v mezinárodních vztazích, včetně opatření ovlivňujících investory nebo jejich investice.

5. Ochrana základních práv

Pro upřesnění je třeba uvést, že právo stran na regulaci za účelem dosažení legitimních cílů politiky, jak je uvedeno v čl. 8.9 odst. 1 dohody, zahrnuje opatření přijatá na ochranu základních práv, jak jsou stanovena ve Všeobecné deklaraci lidských práv přijaté dne 10. prosince 1948 v Paříži.

6. Výpočet finančního odškodnění vyplývající z nároků investorů

a) Pro upřesnění je třeba uvést, že finanční odškodnění podle čl. 8.39 odst. 3 dohody

- i) nesmí přesahovat ztrátu nebo škodu, která vznikla investorovi nebo případně místně usazenému podniku, jak byla oceněna ke dni porušení povinnosti;
- ii) odráží pouze ztrátu nebo škodu vzniklou z důvodu nebo v důsledku porušení povinnosti a
- iii) stanoví se s přiměřenou jistotou a nesmí být spekulativní ani hypotetické.

b) Tribunál vypočítá finanční odškodnění pouze na základě podání stran sporu a případně zváží:

- i) spoluzavinění, ať už úmyslné, nebo nedbalostní;
- ii) nezmírnění škod nebo nezabránění škodám;
- iii) předchozí odškodnění nebo náhradu obdržené za tutéž ztrátu, včetně náhrady obdržené v rámci vnitrostátního systému náhrad, nebo
- iv) restituci majetku nebo zrušení či změnu opatření.

V ... dne ...

*Za Smíšený výbor CETA
spolupředsedové*